

- Tillitsvalgtarbeid på dugnad på Karmøy. **Side 2**
- Uttelling for realkompetanse vanskelig. **Side 11**

Knallsuksess

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Godt jobba: Aldri før har så mange tatt et så stort løft for Fagforbundet. De første Fagforbundsukene i historien kan bare oppsummeres på en måte: Knallsuksess! – Dette var tøft, slitsomt og utrolig moro var gjennomgangstonen. **Side 8–9**

Fagforbundsukene

Det har vært yrende aktivitet over hele landet under Fagforbundsukene. Vi har snakket med tillitsvalgte og medlemmer som deltok i den store reklamekampanjen. Du kan lese om arbeidsplassbesøk i Sogn og Fjordane, vaffelsteking på Ullevål og mye, mye mer...

Hele bladet

FOTO: JAN RUNE ERLANDSE

Tankevekkerkraften på Røros

På Røros fikk Fagforbundet besøk at Fantasi-minister Hans Chr Medlien fra Lucky Næroset, kommunen – eller fristaten på Hedmark som har stoppet fraflytting. De nesten to hundre rørosingene som lyttet til fantasiminister Medlien lot seg rive med av fortellingen om Lucky Næroset. **Side 6**

FOTO: ARKIV

Tapte likelønnskrev

Fagforbundet tapte denne runden i kampen om likelønn i Harstad. Likestillings- og diskrimineringsnemnda har funnet at lønnsforskjellene mellom kvinnelige avdelingssykepleiere og mannlige avdelingsingeniører i Harstad ikke er i strid med forbudet mot kjønnsdiskriminering. **Side 10**

FOTO: HEIDI STEEN

Landet rundt

Det er omtanken som teller

– Det er verdt å være oppe om natta bare for å se de sjokkerte fjesene, sier Torill Før Sund, hovedtillitsvalgt og leder av avdeling 743, ved sjukehuset i Arendal.

Rundt på avdelingene var det mange som hadde vært nattevakter i årevis og aldri sett en tillitsvalgt.

Tillitsvalgte i Arendal hadde plukket ut ti arbeidsplasser ved Sykehuset Sørlandet Arendal og i Arendal kommune, hvor medlemmene jobber skift. Alle skulle få besøk i løpet av nattskiftet.

– Dette er gildt, smiler Torill Før Sund. Til tross for mye organisering og planlegging, er dette noe hun har bestemt at de skal fortsette med, også etter Fagforbundsukene.

Delegasjonen fra Fagforbundet besto av fire personer i røde jakker med forbundslogo. Fukt, godteri, brosjyrer og profileringsartikler ble lagt igjen på alle arbeidsstedene.

Brannfolka i Arendal var de første som fikk besøk. De serverte en god kopp kaffe og diskusjonen var i gang, både med egne og andres medlemmer. På brannstasjonen hadde de aldri tidligere opplevd å få besøk om natta. Ingen tvil om at det ble satt pris på.

Bare Fagforbundet som finner på noe sånt...

Denne natta fikk alle som var på jobb en oppmerksomhet, uansett hvor de var fagorganiserte. Enkelte av nattevaktene fortalte at de var med i andre forbund og regnet ikke med at de skulle få noen oppmerksomhet. De var også sikre på at deres eget forbund aldri ville finne på å besøke nattevaktene.

– Det er bare Fagforbundet som finner på noe sånt som dette. Det er kjempe-

hyggelig, sa sykepleier Thomas Martin sen (forsidebildet). Han presenterte seg som foreløpig medlem i Norsk Sykepleierforbund og ville gjerne diskutere likestilling og likelønn med de tillitsvalgte.

Nattskiftet: Ingunn Kile-Lønseth, Elin Berntsen, Anne Brit Terjesen (foran), Hans-Kristian Stenestø og Torill Før Sund (bak).

Morraskift på Karmøy

Allerede ved sjutida om morgenen stod tillitsvalgte fra Fagforbundet Karmøy klare med matpakker og verve-materiell på Nordheim Bo- og behandlingssenter.

– Det får man si var litt av en mottakelse på en vanlig fredagsmorgen, lo Tina Eek da hun søvndrukken kom på tidligvakt på jobben. Hun var godt fornøyd med å

møte både plasstillitsvalgt Margareth Havås og hovedtillitsvalgt Venke Kvåle, selv om det var lite tid til å prate.

I løpet av en times tid hadde nattskif-

tet gått hjem og dagskiftet kommet seg i gang med dagens arbeid. Alle som ville hadde fått informasjonsmaterielt og matpakke samt en invitasjon til lønns-sjekk.

– En del kommer helt sikkert til å slå til på tilbudet om å gå gjennom lønnsli-pen skikkelig. Ting kan være utglemt, feilaktig registrert, og i en del tilfeller er folk for lavt lønnet. Det kan være de har tilleggsutdanning og kurs de burde hatt kompensasjon for, de kan ha krav på kor-tere arbeidsuke eller mangle arbeidsav-tale. Det er i det hele tatt mange snuble-tråder, og selv om arbeidsgiver kan være positiv og velvillig, så dukker det altså opp feil, sier leder ved kompetansesente-ret i Stavanger, Eva Vida Berg, som også deltok på frokostaksjonen.

Synlige og stolte

– Jøss, hva gjør du her i dag, Margareth? Har du ikke fri, var det mange som spurte. Og Margareth Havås måtte innrøm-me at joda, dette var en fridag som hun brukte på Fagforbundsukene.

– Det må bli sånn, jeg har ikke frikjøp til dette vervet og må gjøre alt i fritida mi. Jeg har vært tillitsvalgt i seks år og trives veldig godt med det. Jeg er tillits-valgt for minst 100 medlemmer og har blitt godt kjent med de fleste. Det er in-spirerende og givende sier Margareth Havås.

Fruktfat til taket

Venkes firehjulstrekker var lastet nesten til taket med fruktfat da ferden fortsatte til Karmøy Brannvesen. Vi hadde gjort en forhåndsavtale og hadde med oss

bretsen, også tillitsvalgt ved sykehuset i Arendal.

Hun er en av knappe 60 renholdere hvor nesten alle er medlemmer av Fag-forbundet.

– Å være tillitsvalgt i Fagforbundet gir meg noe mer enn alltid å gå med mop-pestativet, sier Albretsen.

KARI-SOFIE JENSSEN | kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no

Morgenfrisk: – Har ikke du fri i dag, Margareth? Tina Eek satte pris på frokost og velkomst fra sin plasstillitsvalgte Margareth Havås.

Møtte tillitsvalgt.

Ferden fortsatte til hjemmetjenesten i Åkrehamn, som også fikk fruktfat til lunsj. Der var overraskelsen stor over be-søket, og flere sa at de aldri hadde hilst på en tillitsvalgt fra Fagforbundet før, selv om de hadde flere års medlemskap bak seg. Hovedtillitsvalgt Venke Kvåle forklarte.

– Vi har hatt en kontaktperson her i Åkrehamn som også hadde ansvaret for kontakt med dere, men det ble for mye for henne og hun trakk seg. Siden har vi ikke hatt noen god løsning nettopp for dere, men vi har ny kontaktperson på plass nå, og håper at vi skal få bedre kon-takt med dere, lovte hun.

GEIRMUND JØR | geirmund.jor@fagforbundet.no

Grensesetting på Ullern

Fagforeningen på Ullern har vært aktive under Fagforbundsukene. Ikke bare har de sørget for bøker og foredrag til barnehagene i bydelen – de har vervet medlemmer også.

– Jeg er ytterst fornøyd med det vervearbeidet medlemmene bedriver i vår lille forening, sier leder Jan Kyvik. – Siden 1. januar har medlemmene vervet ikke mindre enn 55 nye medlemmer til Fagforbundet. Dette synes jeg er ganske fantastisk når vi ikke har mer enn 270 yrkesaktive medlemmer i foreningen.

Fokus på profilering
Fagforeningslederen på Ullern mener høyt fokus på profilering og verving er svaret. – Høy profilering av Fagforbundet

ute på tjenestestedene og lokal vervekonkurranse med gode premier til beste verver virker, mener Jan Kyvik.

Grensesetting
Avdelingen har spandert foredrag på foreldre og ansatte ved Elmholt barnehage. Styrer og fagforbundsmedlem Ann-Christine Kärri tok utfordringen. I samarbeid arrangerte foreldrerepresentanten Elisabeth Deisz et flott arrangement. – Vi ville gi en foreleser til et personal-

møte og et foreldremøte. Vi ville gi faglig påfyll og et nyttig pusterom i hverdagen til ansatte og brukere, sier Jan Kyvik. Det er en flott måte å profilere Fagforbundet på for både medlemmer og brukere. Ved siden av foredraget har avdelingen på Ullern også gitt barneboksjecker til fem barnehager og fruktkasser til tre boliger for funksjonshemmede og NAV-kontoret i bydelen.

NILS-FREDRIK HANSEN |
nils.fredrik.hansen@fagforbundet.no

Talegave: Jan Kyvik overleverer foredraget til styrer og Fagforbundsmedlem Ann Christine Kärri i Elmholt Barnehage.

Vi trakk fire medlemmer av Forbundsstyret til side og spurte om erfaringer med Fagforbundsukene.

Gunn Elin Flakne,
Sør-Trøndelag.

– Dette ble mye bedre enn vi hadde drømt om. Vi har gjennomført alle slags arrangementer. Det har vært jubileumsmarkeringer, vi har hatt fagdager og enormt med arbeidsplassbesøk. Delta hadde en parallell kampanje med oss, og vi ville garantert ha mistet en del til dem hvis vi ikke hadde vært påpasselige. I stedet ble det vi som tok medlemmer fra Delta.

Bjarne Robstad,
Aust-Agder.

Det har vært virkelig moro å jobbe med dette. Fagforeningene i Aust-Agder har vist en iderikdom jeg ikke har sett maken til. Her har det vært alle tenkelige aktiviteter, men særlig arbeidsplassbesøk. Jeg vet ikke konkret hvor mange medlemmer som har fått besøk av sin tillitsvalgte, men det er ikke få. Vi har fått nye medlemmer også, men kontakten med de eksisterende medlemmene har vært vel så viktig.

Mildrid Finnehaug,
Nord-Trøndelag.

– Vi kjørte lønnssekk for medlemmene og «tusen» andre tiltak. Det var overraskende mange feil og svært mange visste ikke hva som burde stå på lønnsslippen. Her er det åpenbart behov for å gjøre mer. Folk hadde ikke stillingskode på lønnsslippen, de hadde ikke skriftlig arbeidsavtale og mange andre feil. Mange fikk hjelp til å ordne opp i rettighetene sine i løpet av disse ukene. For øvrig hadde vi den store kulturkvelden på Dampsaga på Steinkjer medlemsmøter, stands og andre aktiviteter.

Solveig Løvik Norevik,
Sogn og Fjordane.

Fylkesstyret i Sogn og Fjordane har vært i hver eneste fagforening i fylket. Vi delte oss opp, og sendte kort og godt ut melding om når vi kom og at foreningen måtte finne på noe. Noen foreninger ble usikre og ringte og spurte hva vi forventet. Vi sa: Gjør som dere vil, vi kommer den og den dagen og deltar på det dere har satt i gang, ler Solveig Norevik.

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Modeller: De fem ansatte som var modeller for kampanjen, avduket plakaten på Moheia Fritidspark. En av plakaten til høyre.

Dømt til å lykkes

Entusiastiske ansatte, dyktige tillitsvalgte og dedikerte ledere vil sørge for at kvalitets- og modellkommune Rana vil lykkes med å bli en solid og god kommune å bo og jobbe i.

For å skape blest om modellkommunejobbingen i kommunen var det lagt inn en høytidlig avduking av flotte reklameplakater i Fagforbundsukene. Plakatene forteller om dyktige og fleksible ansatte, som hver på sin måte bidrar til at Rana blir en god kommune å bo i. Fem ansatte avbildes på fem forskjellige plakater. De er hengt opp på veggen på Moheia Fritidspark. Her kan de kan sees av rundt 450 000 besøkende i året.
Ordfører Geir Waage er stolt. Rana kommune er valgt ut som både modellkommune og kvalitetskommune.

Han mente at trepartssamarbeidet; ansatte, politikere og fagorganisasjonen er en mye bedre løsning for Rana enn privatisering av kommunale tjenester. – Til dette bruket er modellkommunemetodikken fortreffelig, sa Waage.

Regjering med oss
Jan Davidsen er fornøyd med å ha en regjering som jobber med oss i arbeidet med å gi kommunal sektor et kvalitetsløft.
– Jeg håper vi får beholde denne regjeringen sånn at det gode arbeidet

med kvalitetskommunene kan fortsette. Får vi et regjeringsskifte så skal det bli tungt for oss med å få videreført det vi har startet. Vi trenger en kommunalminister som forstår at det er de ansatte og innbyggerne i kommunen som vet hvor skoen trykker og hva som kan gjøres med det, ikke eksterne konsulenter i forskjellige varianter. Det har vi sett for mye av, sa Jan Davidsen.

KARI-SOFIE JENSEN |
kari-sofie.jensen@fagforbundet.no

LANDET RUNDT

Skjemt og alvor

Hva får du når Vømmøldalens Konrad Møkkelbakken og Fagforbundets leder Jan Davidsen inntar scenen foran 400 mennesker i Dampsaga kulturhus på Steinkjer? Jo, først og fremst masse politikk – og mye skjemt og mye alvor.

Onsdag 12. november inviterte Fagforbundet Steinkjer til kulturkveld for både medlemmer og andre. Over fire hundre fant veien til arrangementet, som toppet aktiviteten i fagforbundsukene i Nord-Trøndelag.

Trekkplaster

Om det var forbundsleder Jan Davidsen, professor, forfatter og samfunnsdebattant Per Fugelli eller den lokale trubaduren og»artikailln» fra Verdal, Kalle Garli som var det største trekkplasteret skal være uskrevet, men sammen var trio en et løft for de mange frammøtte. Leder for Fagforbundet Nord-Trøndelag, Mildrid Finnehaug som åpnet kvelden, kunne i alle fall konstatere at omtanke, solidaritet og samhold går godt sammen med trøndersk humor.

Jan Davidsen understreket også viktigheten av det lokale engasjementet både i kultur, samfunn og arbeidsliv.

Stort nedslagsfelt

I fagforeningene i Nord Trøndelag var det mye aktivitet i fagforbundsukene. Det var arbeidsplassbesøk med innlagte stunts, stands og fagdager for ulike yrkesgrupper. Både fagforeningsledelsen og seksjonene var med ut blant medlemmene. På den måten ble bredden i Fagforbundet godt synlig.

God stemning

Arbeidssentralen i Steinkjer med leder Einar Aasen i spissen, tok imot besøk av hovedtillitsvalgt Bjørn Kristian Nesbak, fagforeningsleder Brit Gulli Rones og leder for SHS Ann Hege Holmvik (bildet),

under Fagforbundsukene. Fagforeninga spanderte kake, noe som ble satt stor pris på av de ansatte. De har hatt god støtte i Fagforbundet, blant annet under budsjettarbeidet i Steinkjer i høst.

Og verdiene på Arbeidssentralen går

som hånd i hanske med Fagforbundets verdier. Det er enkeltmennesket – enkeltmedlemmet – som er grunnfjellet i organisasjonen.

RANDI TEVIK | randi.tevik@fagforbundet.no

Åpent møte om rasisme i Sandefjord

Fagforbundet Sandefjord inviterte lørdag 15. november medlemmer og byens befolkning til åpent møte om overskriften Rasisme – et samfunnsproblem eller et skjellsord.

Rådgiver i Stiftelsen Mangfold i arbeidslivet (MiA), Rolf Undseth Aakervik (bildet) holdt en engasjert innledning for de mange frammøtte i Sandefjord bibliotek. Rolf Undseth Aakervik har en mangfoldig bak-

grunn fra næringsmiddelindustrien, flere norske og internasjonale prosjektorganisasjoner, fra forskning på innvandrere og arbeidslivet ved Arbeidsforskningsinstituttet, som prosjektrådgiver i NORAD og fra ledelsen i MiA.

De frammøtte ble utfordret på en rekke problemstillinger rundt integrering og rasisme. Engasjerte tilhørere debatterte friskt og gjorde møtet til møtet til et vellykket arrangement. En av utfordringene i forhold til innvandring er å tilrettelegge for arbeid.

– Høyresida i norsk politikk ønsker å begrense innvandringen og begrunner det med at de som kommer til Norge ikke klarer å integrere seg. Men hva gjør høy-

resida for at de skal klare det?

En av tilhørerne var tydelig på at man ikke kan skyld på innvandrerne selv, men at det er et samfunnsansvar å legge til rette for at de skal lykkes.

– Vi må iverksette tiltak som gjør at innvandrerne får godkjent sin kompetanse og kan bruke sine kunnskaper til det beste for fellesskapet, sa en.

– Eller legge til rette for at de kan utdanne seg, sa en annen.

– Hvor er logikken når siviløkonomer legger fliser eller går på sosialen?

Hvorfor ikke gi støtte til vedkommende slik at han /hun kan lære norsk og kan bidra til samfunnet med sine kunnskaper?

– Men da må de jo også bli innkalt til

intervju og bli ansatt, parerer en annen tilhører.

Aakervik avsluttet møtet med følgende påstand: Hvordan kan mennesker oppleve rasisme i Norge, når det norske samfunnet påstår at alle er likeverdige? Et spørsmål til ettertanke!

PETTER S. BRYNHILDSEN | Leder Fagforbundet Sandefjord

FJERN EN KLASSEBOMBE

– kjøp julegaven som redder liv

Kjøp gaven på www.symbolskegaver.no eller ring 22 03 77 00.

Norsk Folkehjelp

Stolt og synlig

Fagforbundet Orkdal og Agdenes tok mange arbeidsplasser med storm på sin store aksjonsdag i Fagforbundsukene. Med humøret på topp og «sekkene med det rare i» sørget de for å være godt synlige på skoler, barnehager og ellers på en livlig stand på Domus-senteret utover ettermiddagen.

Leder og hovedtillitsvalgt Signe Solem hadde mobilisert styremedlemmer, seksjonstillitsvalgte, plasstillitsvalgte og pensjonisttillitsvalgt til innsats. Sjøl argumenterte, snakket – og pakket Signe Solem varer i fine fagforbundsnett både for medlemmer og ikke-medlemmer.

– Jeg er kjempestolt over det vi får til, sier Solem, og kan ikke få rost de tillitsvalgte nok. De stiller opp selv om de er både «klar å sliten», som det heter på godt trøndersk, skryter Solem, og er samtidig kjempefornøyd med 11 nye medlemmer.

Stor aksjonsradius
Når fagforeninga skal på arbeidsplassbesøk i to kommuner deler en opp i to lag, enkelt og greit.

På besøksplanen i Agdenes stod helsetunet og Lensvik barnehage. I Orkdal besøkte Fagforbundet barnehagene på Gjølme og Grøtte, Grøtte skole, Orkdal helsetun og Sampro, som er en vernet

arbeidsplass. Plasstillitsvalgte og medlemmer fikk karameller, reflekser, skopuss, penner og en god prat og mulighet til å stille spørsmål.

Ja takk, begge deler
Nestleder Gunn Elin Flakne fra Fagforbundet Sør-Trøndelag var med på runden i Orkdal, og hun var ikke snauere enn at hun pusset både sko og støvletter. Hun tror at det å ta godt vare på «gamle» medlemmer og beholde dem er like viktig som å verve nye, men understreker at Fagforbundsukene viser at det er veldig lurt å gjøre begge deler samtidig.

I enkelte barnehager har Fagforbundet Orkdal og Agdenes et stort potensiale for nye medlemmer, og både uorganiserte og Deltamedlemmer fikk litt å tygge på – sammen med karameller å suge på.

Læringer
I Orkdal kommune er det i år rekordmange læringer. Kommunen har 860 ansatte og 17 læringer innen helsefag, barne- og ungdomsarbeiderfaget, kontor og administrasjon, servicefag, og institusjonskikk. Både kommuneledelsen og Fagforbundet ser på lærlingene som en viktig ressurs for framtida.

– Fagforbundets medlemmer har en nøkkelrolle for lærlingene både faglig og sosialt, sier Signe Solem, og ved å ta godt i mot dem både på arbeidsplassen og i fagforeninga gir vi dem mulighet til å oppleve en god start på yrkeslivet.

Av de 11 nye medlemmene denne torsdagen i november var det fire læringer.

– Fagforbundet ønsker framtida velkommen og lærlingene skal vi ta godt vare på i fagforeninga vår, forsikrer Signe Solem.

RANDI TEVIK | randi.tevik@fagforbundet.no

Fagforbundet Orkdal og Agdenes er synlig og stolt. Til venstre leder og hovedtillitsvalgt Signe Solem, i midten nestleder i Sør Trøndelag, Gunn Elin Flakne, og til høyre pensjonisttillitsvalgt Ann Mari Andaas.

Ny og ung: Helsefaglærling Bjørn Andreas Meland på Orkdal helsetun melder seg inn hos leder Signe Solem i Fagforbundet Orkdal og Agdenes.

Hjelpsom og blid: Barnehageassistent og tillitsvalgt i Gjølme barnehage, Anne Mari Skorild pakker varer for Domuskunder i Orkdal.

Lyste opp i Fagforbundsukene

Fra veggen på Arendal kultur- og rådhus lyste budskapet Klart jeg er fagorganisert, i to uker. Nestleder i fagforeninga, Christian Zammit, forteller at dette ble lagt merke til.

– Spesielt om kvelden. Rådhuset står ved den gamle rutebilstasjonen, som fortsatt er et knutepunkt. Hele plassen fikk et rødt lys over seg. Vi hadde sju forskjellige bilder, med samme budskap, forteller Zammit.

KARI-SOFIE JENSSEN | kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no

Ververekord på Bjerke

I løpet av to måneder har vi fått 80 nye medlemmer. Det må vel være rekord spør Sathi Sivarajah i avdeling 644 Fagforbundet Bjerke.

I løpet av Fagforbundsukene besøkte fagforeninga alle barnehager i bydelen (også private) og spanderte en kasse klementiner på barn og ansatte. Alle boligene i bydelen fikk også besøk, og det var bløttakeutdeling under lunsjen i kantinen. Kantinen brukes av ca 250 ansatte.

– Seksjonene besøkte alle tjenestesteder hvor vi organiserer sykepleiere og hjelpepleiere/omsorgsarbeidere. Her delte vi ut Fagforbundets håndbøker for disse yrkesgruppene, forteller Sathi.

Fagforbundet Bjerke i Oslo strødde om seg med klementiner. Nestleder Ann-Katrin Zalachas i en barnehage i bydelen.

Matpakkesmøring på Gjøvik

Medlemmer av styret i Fagforbundet Gjøvik sykehus startet forberedelsen til Fagforbundsukene allerede søndag 2. november med matpakkesmøring på kjøkkenet ved sykehuset. Over 300 ansatte fikk gratis matpakke på mandag morgen sammen med Fagforbundsbrusjyre. Et populært tilbud, forteller Turid Granum, leder for Fagforbundet Gjøvik sykehus. Her ser vi nestleder Birgitt Berget i full sving på kjøkkenet

FOTO: SØLVI BAKKE (OGSÅ MATPAKKESMØRER)

Kakekos i Saltdal

Saltdalen avd.430 serverte gratis kaffe, vafler, bløttake og delte ut profileringsartikler og diverse informasjon under fagforbundsdagene. Line Tollefsen fra styret i Nordland svarte på spørsmål. Det ble delt ut bløttake på kommunehuset i en lunsjpause. Et av eldresentrene fikk også kake, og kaka var både god og populær, forteller Lindis Pettersen (bildet), leder i Fagforbundet Saltdal

Det ble også holdt et praktisk kurs for barnehageansatte og Sfo med 75 påmeldte.

Vi inngikk avtale med kommunen at de får kurstiden i avspasering.

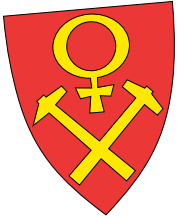
Det var også arbeidsplassbesøk på Ribo Attføringscenter og begeistringsdag på Saltdal sykehjem.

Bløttakefest

Fagforbundet på Hægebostad har også vært i aktivitet. forteller fagforeningsleder Marit Eiken i Fagforbundet Hægebostad. På bildet spanderer fagforeninga kake på kommunehuset i Hægebostad. Styret hadde også et vellykket arrangement for renholdere, der det ble invitert på pizza.

LANDET RUNDT

Tankevekkeraften på Røros

Vi befinner oss i gymbygget

på Røros. Fagforbundet har invitert byens befolkning til de utenkte tankers aften. Siri Kristin Konstad, hovedtillitsvalgt og leder i Fagforbundet Røros er spent på om det kommer folk.

– Jeg har en god følelse, forsikrer hun. Kanskje er det OSS sin medarbeider som er mest spent.

– Vi har satt ut tohundre stoler. Blir de fylt opp?

Fantasiminister Hans Chr Medlien fra Lucky Næroset, kommunen – eller fristaten – på Hedmark som har klart å stoppe fraflytting, er kveldens hovedtaler. Han er så godt som klar, og har vel noen sommerfugler i magen han også. De siste minuttene brukes til å sjekke at lys, lyd og resten av det tekniske utstyret virker. Folk begynner å si inn i lokalet, Siri Kristin smiler og ønsker velkommen. Her er både medlemmer og ikke-medlemmer, kjente og mindre kjente på vei inn. Ti-femten minutter før klokka er sju er godt og vel halvparten av stolene fylt opp med forventningsfulle mennesker,

og både Siri Kristin og jeg puster lettet ut. Sikkert ministeren også.

– Velkommen til tankevekkeraften, setter Medlien i gang. Han er proff, det blinker i prosjektoren og foredraget begynner. Han har holdt det mange ganger før, men ikke her på Røros. Og sjøl om det er en rød tråd – eller rød prikk i foredraget, så er det også masse nytt for denne kvelden i Bergstaden.

Her følger en kortversjon av historien om Lucky Næroset. På slutten av nittitallet var skolen i bygda Næroset nedleggings-trua. Bygdas innbyggere ville ikke ha noe av stenging og dermed ble det satt i gang en redningsaksjon. Fristaten Lucky Næroset ble etablert og fikk sin egen «regjering», som i 2005 hadde tretten statsråder og en hel gjeng med statssekretærer. Gjennom fantasi, pågangsmot og massevis av underlige og utradisjonelle påfunn og arrangementer, klarte befolkningen – kalt bygdeutvalget – med «regjeringen» i spissen å snu motløshet og fraflytting. Engasjementet er bygd på de fire hjørnesteinene; humor, fantasi, galskap og mot. Strategien har vært den samme hele tida: Å skape positive, framtidsbilder heller enn å syte og klage (Sitat fra boka PRIKKEN av HC Medlien). Nå, snart ti år etter, lever skolen på

Næroset: Humor, fantasi, galskap og mot.

Næroset fortsatt og bygda preges av vekst og glede.

De nesten tohundre rørosingene som lyttet til fantasiminister Medlien lot seg rive med av fortellingen om Lucky Næroset. Latteren runget i veggene både titt og ofte – at kommuneplanlegging kan være så morsomt da?

– Og hva var det han sa, at rørosinger var BORN TO MOVE? Med henvisning til kommunevåpenet!

Fornøyde ruslet tilhørerne hjem

igjen – og forhåpentligvis tenkte de Gjess – we can!

Tillitsvalgt Siri Kristin kunne puste lettet ut. Fagforbundet Røros hadde bidratt til å gi de som var tilstede en morsom og glad kveld.

– Nå blir det noe å prate om i lunsjen på arbeidsplassene dagen etter. Synd jeg må ut og reise, sier en fornøyd fagforeningsleder.

(Les mer om fristaten Lucky Næroset på www.lucky-naeroset.net)

Rus på alvor

Ildsjeler trengs i det frivillige arbeidet, men jammen trengs de for å toppe kvaliteten på det kommunale velferdstilbudet også. Astrid Enlid og Vittorio Magliola som utgjør rusteamet på Røros har et sterkt engasjement for jobben sin.

Det begynte for to år siden da kommunen fikk fakta på bordet som viste at antall rusmisbrukere på Røros var nesten dobbelt så høyt som i resten av Midt-Norge. Staten la penger på bordet, og kommunen startet arbeidet med å bedre tilbudet for de rusavhengige. Tidligere hadde ikke kommunen hatt et eget tilbud og rusbehandling inngikk i sosialkontorets ansvarsområde. Dette var ikke godt nok. Rusproblematikk er sammen-satt, og krever egen oppfølging av fag-folk. Derfor ble rusteamet opprettet bestående av psykiatrisk hjelpepleier Astrid Enlid og sosionom Vittorio Magliola. De sitter ikke på kontoret, men drar ut i felten. Gjerner på hjemmebesøk, eller an-

dre steder hvor de vet at de får de rusavhengige i tale. I tillegg får de bekymringsmeldinger fra andre etater som politi, lege, NAV eller skole.

Gjennom oppsøkende virksomhet, tilstedeværelse og tilgjengelighet har rusteamet oppnådd stor tillit i miljøet. I krisesituasjoner stiller de også opp i helgene. I dag har rusteamet ca førti klienter som de er i kontakt med nesten daglig. Magliola og Enlid understreker at behandlingen av rusmisbrukere er omfattende. Det handler gjerne om ensomhet og tilbaketrekking, om dårlig økonomi, om foreldre som ruser seg, om dårlige boforhold og problemer med jobb eller skole.

Ildsjeler: Vittorio Magliola (tv) Astrid Enlid (th) og Siri Kristin Konstad, leder og HTV i FF Røros.

Kort sagt, det er vanskelig å skaffe seg en meningsfylt hverdag.

Magliola og Enlid har klare mål med arbeidet; bedre hverdagsliv, bedre helse, bedre boligsituasjon, trygg økonomi og orden på skole, utdanning og jobb. Et fullverdig tilbud koster mye penger, og da OSS var på besøk i midten av november fryktet de to at midlene til rusteamet skulle bli borte i kommunebudsjettet for 2009. Ti dager seinere kom gladmeldinga fra Fagforbundet Røros – begge stillingene ble opprettholdt og rusteamet kan fortsette sitt livsviktige arbeid.

Fagforbundet Røros på offensiven

Siri Kristin Konstad er Hovedtillitsvalgt og leder i Fagforbundet Røros. Hun er hjelpepleier og har jobbet mange år i eldreomsorgen.

Siri Kristin kom til Røros i 2001. Hun ble vara til styret ved konstitueringen av Fagforbundet, har vært leder i foreninga siden 2004 og hovedtillitsvalgt og leder de to siste åra.

Fagforbundet Røros har hatt god vekst i 2008 og teller nå 490 medlemmer. Målet er å bli fem hundre medlemmer i år, og det er lovet en ekstra vervepremie til den som verver det femhundrede medlemmet. Kanskje blir det en sykepleier, for Konstad vet at flere sykepleiere er i tenkeboksen om å melde seg inn i Fagforbundet.

Foreninga har kartlagt medlemmenes ønsker om heltid, og fant ut at det trengs ca 15 nye årsverk for å tilfredsstille ønskene om heltid/høyere stillingsprosent. Foreninga jobber hardt for å få til flere heltidsstillinger og bruker dette aktivt i vervearbeidet. Innen barnehagene har de lyktes med å få omgjort midlertidige stillinger til faste.

Flere renholdere har også meldt seg inn, og de har fått en egen tillitsvalgt. 6-7 renholdere skal ta fagbrev og foreninga har tilbudt seg å bidra til å dekke utgiftene.

Røros kommune har rød-grønt flertall, og Fagforbundets tillitsvalgte har god kontakt med ordføreren. Totalt innbyggertall i kommunen er ca 5600.

Fagforbundets ansikter

Under forbundsukene kjørte Fagforbundet en verdsettingskampanje. I tillegg til den politiske ledelsen, lånte to medlemmer og to tillitsvalgte ansiktet sitt til kampanjen. De tillitsvalgte var i avisannonser i landsdelen hvor de jobber, medlemmene i aviser og på reklameboards over hele landet. For noen var det første gang i offentlig søkelys.

ELLISIV SOLSKINNSBAKK SELNES |
ellisiv.solskinnsbakk.selnas@fagforbundet.no

Adama Bargee

– Det har vært fantastisk gøy å være med! Det eneste barne- og ungdomsarbeider Adama Bargee angrer på, er at hun ikke turte å ta bilde av seg selv foran en av plakatene.

– Jeg lot være å informere de rundt meg, jeg ville heller vente på reaksjonene etterhvert som de så meg i aviser og på plakater, forteller Bargee.

Den som ble mest overraska, var hennes mor.

– Mamma hadde vært på kurs i Bodø, og da hun stod på holdeplassen til flybussen, fikk hun plutselig se dattera si på et digert reklameboard – oppe i Bodø!

Hun ringte med en gang, kunne nesten ikke tro at det var meg, ler Bargee.

– Mamma sa at hun var veldig kry og stolt av meg.

Kjæresten visste om det, men holdt likevel på å sette lunsjen i halsen da han satt på jobben og bladde i VG, og fikk se hvor stort bildet var. Noen av barna i barnehagen hadde med avisutklipp hjemmefra.

– Jeg hørte også fra gamle kolleger landet rundt, og i et bursdagsselskap ble jeg gjenkjent av noen som ikke kjente meg fra før. Så nå kan jeg trygt si at jeg har fått mine «fifteen minutes of fame», eller faktisk, to hele uker, oppsummerer Bargee.

Sverre Stokkeland

– Jeg var litt skeptisk i starten, jeg har jo aldri vært med på noe sånt før, sier Stokkeland.

Men nå i etterkant angrer han ikke.

– Det har vært kjempegøy og jeg har ikke fått en eneste negativ kommentar.

– Jeg var vel ikke helt klar over omfanget av kampanjen, men skjønnte det etterhvert som det strømmet på med tilbakemeldinger fra folk over hele landet.

– Søstra mi i Tønsberg så meg på busen og syntes det var morsomt å peke og si «der er brutter'n».

– Så har jeg fått meldinger fra folk jeg var sammen med i militæret for 5 år siden, humrer Stokkeland.

– Internt på jobben var det mange som la merke til det, og alle syntes det var et fint bilde.

– Men hvis en stikker seg for mye ut er det fort gjort å bli stempla som PR-kåt, og det er jeg jo overhodet ikke.

– Jeg hadde i utgangspunktet ikke lyst til å bli med, men syntes det var en god sak å stå fram med.

– Nå skal jeg ligge lavt i terrenget flere år framover, ler brannkonstabelen.

Kirsti Rørmyr

Leder av Fagforbundet Halden er ikke akkurat fremmed med å være i avisa. Fagforeninga hennes er ofte i mediebildet, og hun var i avisa senest to dager før annonsene kom på trykk.

– Men det var svære bilder og annonsene ble jo lagt merke til.

Mange trodde det var et lokalt stunt, og syntes Fagforbundet i Halden var blitt voldsomt offensive, ler Rørmyr.

Familie og venner er vant til å se henne i avisa, men det kom likevel noen ekstra kommentarer.

– Den første kvelden fikk jeg mange tekstmeldinger, og flere lurte faktisk på om jeg nå jobbmessig var på vei til Oslo, forteller Rørmyr. Og understreker at det er hun ikke.

– Fagforeningsukene ellers gikk strålende, med mye aktiviteter. Jeg var blant annet med på arbeidsplassbesøk til et sykehjem, hvor vi prata med folk og delte ut effekter. Besøket genererte 10 nye medlemmer, konstaterer Rørmyr.

Fagforbundet i Halden hadde ved årets inngang satt seg et mål om å få 60 nye medlemmer i 2008. Så langt har de fått 135, flere av dem kommer fra Delta.

Arne Løseth

«Så fin du var på bildet!» Det var reaksjonen fra familie og venner, etter å ha sett annonsen med leder i Fagforbundet Rælingen, Arne Løseth.

– Jeg føler meg ikke akkurat som

noen gallionsfigur, men tilbakemeldingene har vært utelukkende positive. Mange medlemmer har uttrykt at de er stolte over at Fagforbundet viser seg fram.

Og vise seg fram har de virkelig gjort. Med noen få unntak har de besøkt samtlige arbeidsplasser i kommunen, det vil si over 50 arbeidsplassbesøk.

– Vi har tradisjon for å dra ut på besøk, det er få som kommer når en arrangerer medlemsmøter. Vi får mye igjen for å møte medlemmene der de er, forteller Løseth. Og flere besøk skal det bli.

– På kontoret ligger det nå 2500 karameller. Vi bestilte dem til fagforbundsukene, men fikk dem først nå, forteller Løseth.

Hva gjør man så med 2500 uventede karameller?

– Vi skal samle inn glasskrukker, sette Fagforbundets logo på, fylle dem med karameller og sette dem rundt på arbeidsplassene som en førjulshilsen fra oss, smiler Løseth.

LANDET RUNDT

Yrende liv i Haugesund

I Hagesund var det yrende liv under Fagforbundsukene. Oss tillitsvalgte besøkte medlemsmøte med innlagt revy. Nærmere 100 medlemmer hadde møtt opp og latteren stod i taket.

– Vi har gjennomført nattbesøk til nattevaktene, vi har hatt lønssjekk og delt ut hauger av vervemateriell.

– Utrolig morsomt, sa hovedtillitsvalgt Herdis Gunn Rødne og leder Rolf Skare. Fagforbundsukene er et positivt tiltak der foreningen blir synliggjort.

- Lønssjekk på dagsorden for hovedtillitsvalgt Herdis Gunn Rødne og Eva Vida Berg fra kompetansesenteret i Stavanger

FOTO: TERJE ROGNERUD

Vellykket medlemsmøte

Fagforbundet Skaun inviterte til medlemsfest lørdag 8. november i Skaun rådhus i forbindelse med Fagforbundsuker og forbundets femårsjubileum.

go festkleddede mennesker ble mottatt med velkomstdrink og festmiddag. Fagforbundet Sør-Trøndelags nestleder Gunn Elin Flakne besørget festtale og humoristiske innslag. Videre besto programmet av et alle tiders viseprogram av Trubaduran fra Hølonda. Det ble utdelt sølvnåler for 25 år som fagorganisert, og 40 års medlemskap i LO. På bildet ser vi tre trofaste slitere med 40 års medlemskap, fv Ola Syrstad, Målfrid Estenstad og Ottar Lefstad.

TEKST OG FOTO: EGIL LANGMO

Karameller mot kulde

På Lillestrøm stasjon møttes travle reisende en tidlig morgen av blide rødjakker som delte ut karameller - og informasjon.

– Vil du ha litt å lese på om Fagforbundet?

Det var Fagforbundet Skedsmo som varmet opp før dagens runde med arbeidsplassbesøk – på tog- og busstasjonen før klokka sju. I anledning Fagforbundsukene tok både seksjonsledere og hovedtillitsvalgte med seg en bunke løpesedler og budskapet «Fagforbundets medlemmer jobber for velferdsstaten». Passasjerene fikk tilbud om en karamell og noe å lese på.

– Vi fikk mange positive kommentarer, og så godt som alle tok imot. Noen sa nei takk fordi de allerede var medlem, smiler Jeanette Østvang, hovedtillitsvalgt og seksjonsleder for SHS i Skedsmo.

Travel morgen: En passasjer får lese om Fagforbundet på Lillestrøm stasjon. T.v. hovedtillitsvalgt i Skedsmo, Nina Johnsgård

FOTO: ASLE NÆRBY

Nattbesøk på Sveio

Nattarbeidere i Sveio fikk uventet besøk under Fagforbundsukene. Bildet viser leder Sigrun Bøe Perez i Fagforbundet Sveio, med gaver til alle nattevaktene på Sveio omsorgssenter. De som fikk besøk og gaver var egne medlemmer på omsorgssenteret. Fagforbundet Sveio forteller at de vervet åtte nye medlemmer den første uka.

Service i Namsos

Fagforbundet Sykehuset Namsos gjennomførte seminaret «Den gode service og samhandling med pasienter og kollegaer» under Fagforbundsukene. Foredragsholder var Astrid Voll Storaas. På et lunsmøte orienterte Sparebank Midt-Norge om LO-favør, mens 50 medlemmer koste seg med spekemat. En flott kombinasjon av det nyttige og det behagelige. På bildet er noen av deltakerne samlet sammen med bankens Brynjar Aspli.

Barnehageaksjon i Kristiansand

SKKO-leder Gudrun Lundal fra Fagforbundet Kristiansand besøkte åtte private barnehager under Fagforbundsukene, forteller leder Erna Eidesund. De hadde med fine bøtter med frukt, vervemateriell, informasjon om barnebyen og reklameartikler, og ble godt mottatt. Seinere under Fagforbundsukene hadde foreningen 13 plasstillitsvalgte fra PBL-barnehagene på besøk. Kompetansesenteret, opplæringsansvarlig i fylket, leder HTV-utvalg og seksjonsleder lokalt var med.

Fagforeningen stilte opp på Grimtunet sykehjem kl 07.00 og delte ut matpakker og sitteunderlag – selvfølgelig merket Fagforbundet Kristiansand. Det vanket mye takk og mange smil. Dette var gøy!

Arkivarenes dag 7. november ble markert. Susanne Johannessen, leder av SST lokalt og leder av SKA, Rita Hansen Wroldsen, delte ut frukt og konfekt, godord og mange sitteunderlag i byhallen.

Erna og HTV Pål Tjøm overrasket Ingeniørvesenet med bløtkake og informerte om forsikringer og om Fagforbundet.

– Vi har hatt arbeidsplass besøk og tatt «lønssjekken», sett på ansettelser og kontrakter, forteller Erna Eidesund.

Plasstillitsvalgt Eli W. Clemson og hovedtillitsvalgt Anne Mari Mordal foran Molde rådhus.

På kryss og tvers i Molde

Fagforbundsukene var en suksess i Molde. Den nye kommunale barnehagen Lillekollen fikk besøk av de tillitsvalgte. Medlemmer fikk spandert waleskringle, effekter og brosjyrer i matpausen, var glade for besøk og hadde et positivt syn på forbundet, Fagbladet og forsikringene våre.

Kommunens blide parkeringsvakter fikk overraskelsesbesøk av hovedtillitsvalgte Anne Mari Mordal og Linda Moen i sin matpause. De uttrykte glede over å ha et solid og synlig fagforbund i ryggen. Plasstillitsvalgt Eli W. Clemson stilte opp med godt humør, kake og effekter. Hun besøkte alle ansatte ved rådhuset i Molde under mottoet synlig, nær og stolt.

– Vi har dyktige plasstillitsvalgte som tok initiativ til flotte opplegg på sine arbeidsplasser, i tillegg til at vi hovedtillitsvalgte var på en del arbeidsplasser, blant annet møtte vi lærlingene i Molde kommune. På den måten fikk vi i stand stor aktivitet forteller hovedtillitsvalgt, Linda Moen.

Vold på dagsorden

Fagforbundet Rælingen la ned et stort arbeid i Fagforbundsukene, forteller leder Arne Løseth. Styremedlemmer og tillitsvalgte var på mange arbeidsplassbesøk. Målet var at alle arbeidsplasser skulle være besøkt før ukene var over. Nestleder Gunn Krogstad var ansvarlig for gjennomføringen av ukene. Seksjon helse og sosial hadde kurs 7. november, «Vold og trusler i omsorgsyirket».

Mellom barken og veden

Seksjon kontor og administrasjon Oppland arrangerte arkivseminaret «Mellom barken og veden», på Hunderfossen 7. november. Mange møtte opp og deltakerne syntes det var en fin markering av Arkivarenes dag. Foreleser var Siw Haugnes fra Haugnes kompetanse.

LANDET RUNDT

Stand på Sortland

Fagforbundet Sortland markerte seg på Sortland Storsenter under Fagforbundsukene. På bildet ser vi nestleder Werna Steffensen på stand i senteret. Mange var innom for en prat og en kopp kaffe. Fagforeningen har hatt både stand; arbeidsplassbesøk og medlemsmøte, forteller Lillian Grøsnes, leder i Fagforbundet Sortland.

– Vi har også hatt regionmøte, så det har vært travelt, men du verden så morsomt, sier hun.

Blomstrende sykehus

Det var yrende liv og mange aktiviteter på Sykehuset Vestfold. Fagforbundet Helseforetak Vestfold inviterte alle ansatte ved sykehuset til en dose humor med Finn Schjøll. Sykehusets auditorium var fullsatt. 200 ansatte fikk en artig opplevelse med mange blomsterbuketter, masse humor og ord til ettertanke. De frammøtte fikk høre en dønn ærlig Finn Schjøll som fortalte om livets rariteter.

– Vi hadde også en informasjonsstand der foreningen presenterte Fagforbundet, vervet medlemmer og delte ut masse effekter. Mye folk besøkte oss. De ønsket informasjon om medlemstilbudet, forteller fagforeningen.

Lunsj i barnehagen

Fagforbundet Kålfjord inviterte ansatte og unger i barnehagene Riebangardi (samisk barnehage) og Trollstua til varm lunsj på Aja i Manndalen. Tiltaket ble tatt godt imot av alle! Etterpå dro Fagforbundets representanter til barnehagene. De prata med de ansatte og delte ut informasjon og profileringsartikler og nye medlemskap ble tegnet.

– Det var mange arbeidsplassbesøk under Fagforbundsukene i Troms og ulike medlemsarrangementer, forteller fylkesleder Britt Ås. De nye magnetskiltene til bruk når fagforbundet er ute på veien (bildet) er virkelig blitt testet. I storm og snøvær i nordfylket satt skiltene godt på. En flott måte å gjøre Fagforbundet synlig på!

Fagforeningsleder Bjørg Lode Hansen og HTV Nils O. Larsen fra Fagforbundet Kålfjord satte søkelys på barnehager under Fagforbundsukene.

Stolte og synlige

Over 60 medlemmer deltok da Fagforbundet Gloppen inviterte til medlemsmøte på Gloppen hotell.

I tillegg gjennomførte foreningen arbeidsplassbesøk, pensjonisttreff og stand.

Fagforbundet Sogn og Fjordane og Kompetansesenteret i Bergen kom på besøk, noe som ble satt stor pris på.

– På Uteseksjonen ble vi tatt imot med marsipankake og kaffe. På sjukeheimen hadde vi kaffekurs med tema Ferieloven, forteller fagforeningsleder Bjørg Skarstad

– Lørdag hadde vi stand på vårt lokale kjøpesenter, vi var nære, stolte og synlige for våre omgivelser, skriver Bjørg Skarstad.

Nattlig besøk i Nome

Plasstillitsvalgte Diana Sannes og Kari Andersen ved Nome sjukeheim sto opp kl. 05.00 onsdag 12. november for å ha vaffelrøren klar til steking kl 06.00. Dagvaktene ble møtt med ny-stekte vafler og gaver fra Fagforbundet når de kom på jobb kl 07.00. Resten av dagen reiste de hovedtillitsvalgte rundt på de fleste arbeidsplassene for å hilse på og gi bort gaver.

Triveleg sangstund

Det var god stemning på sjukeheimen i Gloppen da studieleiar Ralf Einar Johannesen spilte opp til songstund.

– Dette var berre ein av alle aktivitetane Sogn og Fjordane gjennomførte under Fagforbundsveke, fortel Ralf Einar.

– Vi er særst godt fornøyd med desse vekene. Responsen frå fagforeiningane og medlemmane har vore kjempegode og alle fagforeiningane har lagt ned eit stort arbeid. Aktivitetane har vore mange og forskjellige frå stand, til arbeidsplassbesøk, medlemsmøtar, temadag der fleire fagforeiningar gjekk saman og hadde ca 70 deltakarar, drømedager, lønnsjekk osv. Over 150 arbeidsplassar har fått besøk frå fylkeskrins og lokal fagforeining. Mange medlemmar har vi verva og fleire kjem, men like viktig mange positive og fornøgde medlemmar som sette pris på å få besøk i ein travel kvardag, fortel han.

Sykehusmoro

Fagforbundet Ullevål universitetssykehus fagforening hadde program på flere av områdene ved sykehuset.

– Vi hadde aktiviteter på Ullevål, Dikemark, Sogn og Holmlia og mange arbeidsplassbesøk. Det er stekt vafler av mellom 50–60 liter røre, forteller Rita Sleipnes, organisasjonssekretær i fagforeningen.

Vi delte også ut matpakker til medlemmer og ansatte ved sykehuset, arrangerte kino for medlemmers og ansattes barn og barn ved barneavdelingen ble også invitert. Standupkomikeren Anders Tangen hadde humorinnslag og medlemsmøte med musikalsk innslag av Yngve Kristiansen. Arbeidsplassbesøkene, matpakkene og vaflene var det som trakk flest folk og ble best likt.

Full fart i Nordhordland

– Fagforbundet Hordaland har gjennomført arbeidsplassbesøk hver dag, alle regioner i Hordaland ble besøkt. Det var medlemsmøter i hver region, forteller Haldis Revheim

Det ble blant annet arrangert arbeidsplassbesøk i Meland, kaffekurs og barnehagebesøk. Forbundet besøkte tre barnehager og fikk to innmeldinger, som kanskje blir

fler. Fagforbundet Lindås inviterte til raspeballkveld i Samfunnshuset på Hundvin, der 110 medlemmer fikk en hilsen fra fylkeskontor og kompetansesenter. I Fagforbundet Hordaland har hele fylkeskontoret, kompetansesenteret i Bergen samt Sparebank 1 forsikring vært i aktivitet.

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: TRUDE TJENSVOLD

Foto: Trond Isaksen

JAN DAVIDSEN
Leder Fagforbundet

KOMMENTAREN

Troverdighet og tillit

JEG VIL GJERNE TAKKE dere alle sammen. Gjennom Fagforbundsukene har vi vist at vi klarer å mobilisere hele organisasjonen. Det har vært utallige og veldig forskjellige aktiviteter over hele landet. Arbeidsplass-besøk, drømmedager, lønnsjekker, utdeling av profileringsartikler, brosjyrer, bananer, vafler og blomster. Fagforbundets ansatte og tillitsvalgte har vært ute seint og tidlig, dag og natt, for å gi medlemmene en oppmuntring eller vise at vi er til stede, med omtanke, solidaritet og samhold.

VI HAR VIST FRAM VÅRE MEDLEMMER OG TILLITSVALGTE for hele landet. Vi har gitt en beskjed: Det er klart vi er fagorganiserte, og vi er stolte av den jobben vi gjør.

JEG ER STOLT AV HVA VI HAR FÅTT TIL disse to ukene. Ikke bare har vi fått mange nye medlemmer, men vi har vist at det er morsomt å være fagorganisert og at det er morsomt å gjøre ting sammen. Medlemmene våre har fått møte de tillitsvalgte og de tillitsvalgte har fått møte medlemmene. Begge deler er viktig. Jeg håper at den typen oppsøken-de virksomhet vi har gjort under Fagforbundsukene ga mersmak. Det er måten vi bør jobbe på. Ikke to uker i året, men 52 uker i året.

VI ER 17 000 TILLITSVALGTE i Fagforbundet. Godt skolerte og motiverte tillitsvalgte er ryggraden i forbundet og er viktig både for å ta godt vare på de medlemmene vi har, og å engasjere nye medlemmer. Jeg er ikke

et øyeblikk i tvil om at det er grunnlaget for den medlemsveksten Fagforbundet har om dagen.

VI TRENGER DEN POLITISKE TYNGDEN medlemmer, skolering og engasjement gir oss. Det gjør vi fordi vi setter arbeidet vårt inn i en større politisk ramme. Det er meningsløst å jobbe mot privatisering og konkurranseutsetting, og samtidig late som om det ikke handler om politikk. Vi vinner ikke kampen mot privatisering ved å protestere mot hver enkelt anbudsprosess. Den kampen blir vunnet eller tapt på en politisk arena.

DERFOR ER DET NATURLIG at Fagforbundet har vært en aktiv støtte-spiller for å etablere en rød-grønn flertallsregjering. Vi støtter de partiene som er enig med oss i viktige saker. Høyresiden framstiller det som om fagbvegelsen kjøper seg politisk innflytelse og at regjeringen danser etter vår pipe. Slik er det ikke. For å få gjennomslag må vi fortsette å bygge politisk tyngde, troverdighet og tillit.

JEG ER OVERBEVIST OM AT VÅR JOBB FOR Å SIKRE MEDLEMMENE best mulig arbeidsforhold og rettigheter er lettere med en rød-grønn regjering, enn med alternativene. Til neste år er det valgkamp. Fagforbundsukene er startskuddet for å sikre den sittende regjeringen en periode til. Vi trenger en regjering som jobber med oss, ikke mot oss.

– Nemndvedtak vil bremse likelønnsarbeidet

Likestillings- og diskrimineringsnemnda har funnet at lønnsforskjellene mellom kvinnelige avdelings-sykepleiere og mannlige avdelingsingeniører i Harstad ikke er i strid med forbudet mot kjønnsdiskriminering, likestillingslovens §3 første ledd.

– Vi beklager at saken ikke vant fram. Vedtaket bremser arbeidet for likebehandling av kvinne- og mannsdominerte yrker og verdsetting av likeverdig arbeid, sier Eva Granås, hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Harstad. Fagforbundets advokat mener avgjørelsen likevel kan komme til nytte i arbeidet med å bekjempe kjønnsbestemt lønnsdiskriminering.

I mars i år fant Likestillingsombudet at det var diskriminering at avdelingssykepleierne tjente dårligere enn avdelingsingeniørene i Harstad. Kommunen brakte saken videre til nemnda, og nå har altså arbeidsgiver fått medhold.

Kjønnskjev virkning

Nemnda viser til at ett av formålene med likelønnsbestemmelsen og arbeidsvurderingen er å oppjustere typiske kvinneyrker. Det er viktig at ansvar for mennesker tillegges samme vekt som ansvar for materielle verdier. Nemnda finner at arbeidet i sakens sykepleierstillinger har lik

verdi som det i ingeniørstillingene.

I § 3, tredje ledd forbyr indirekte diskriminering der tilsynelatende kjønnsnøytral lønnsfastsettelse faktisk virker slik at det ene kjønn stilles dårligere enn det andre – en kjønnskjev virkning. I så fall må et vesentlig større antall kvinner enn menn rammes, og nemnda finner at dette er tilfelle i denne saken. Lønnsforskjellene er i strid med forbudet mot indirekte diskriminering, mener nemnda.

Men ulik lønn er likevel tillatt etter § 3, fjerde ledd dersom den har et saklig formål, er egnet, nødvendig og ikke uforholdsmessig inngripende.

Nemnda mener at kommunen har sannsynliggjort at sakens ingeniører har nøkkelposisjoner og har opparbeidet seg en spisskompetanse som er vanskelig å erstatte. Det er stor konkurranse om å rekruttere og beholde ingeniører, slik at lønnsnivået presses opp. Den høyere avlønningen var et egnet og nødvendig virkemiddel for å beholde de aktuelle ingeniørene, mener nemnda. Dermed mener den at inntektsforskjellene ikke er begrunnet i kjønn og derfor ikke i strid med forbudet.

Kan bli nyttig

Fagforbundet bestrider dette. Markedstankegangen fører tvert imot til at kvinner og menn som utfører arbeid av lik verdi, systematisk lønnes ulikt. Ifølge forarbeidene til likestillingsloven skal hensynet til de kvinnelige arbeidstakerne og til likestilling veie tyngre enn markedshensyn.

– Vi mener at nemnda tar feil når den finner at det var nødvendig å bruke lønn for å rekruttere og beholde ingeniørene. Det har vært en gjennomgående lønnsforskjell mellom disse gruppene – uavhengig av om

det har vært mangel på sykepleiere eller ingeniører, forklarer Fagforbundets advokat Hans Christian Monsen.

Han mener avgjørelsen vil kunne brukes som brekkstang for å oppjustere lønna i kvinneyrker, fordi arbeidsgiver må kunne sannsynliggjøre at lønnsforskjellene reelt sett er nødvendige.

– Det vil nok ofte være vanskelig for arbeidsgiver å bevise. Flertallet mener at lønnsforskjellene (opp til 42.000) ikke er større enn at det lar seg begrunne ut fra hensynet til å rekruttere og beholde. Vi er uenige, men i andre tilfeller vil vi kunne bruke dette til å angripe lønnsforskjeller som er enda større. Derfor vant vi faktisk fram på mange områder som vi kan dra nytte av, understreker Hans Christian Monsen.

Likestillings- og diskrimineringsnemndas avgjørelser er endelige forvaltningsvedtak. Fagforbundets advokater har tre måneder på å vurdere om vedtaket skal tas til retten.

MARIA WATTNE |
maria.wattne@fagforbundet.no

oss dommen har falt

KORT SAGT

Verden sier nei til vold mot kvinner

I 1991 ble en bevisstgjøringskampanje for å bekjempe vold mot kvinner introdusert for verdensamfunnet. «Si nei til vold mot kvinner» er en årlig internasjonal kampanje.

Vold i hjemmet er en av hovedårsakene til skader og død blant kvinner. Vold mot kvinner er så omfattende at Verdensbanken beskriver det som en global helsetrussel på

linje med HIV/AIDS og kreft. Vold mot kvinner er et stort samfunnsproblem også i dagens Norge der flere tusen kvinner og barn lever med trusler og vold som en del av hverdagen.

I fjor overnattet 1800 kvinner på krisesentrene, og 45 prosent av dem hadde med seg barn. Hele 58 prosent av beboerne på krisesentrene har minoritetsbakgrunn. Det er etablert 50 krisesentre rundt om i landet, som gir et lavterskeltilbud til kvinner som opplever vold i familien. Nå har Barne- og likestillingsdepartementet nylig sendt på høring et forslag som betyr lovfesting av krisesentrene. Fagforbundet mener at alle voldsutsatte kvinner må være sikret et likeverdig tilbud med god kvalitet, et beskyttet boalternativ og nødvendig støtte og oppfølging uansett hvor de bor i landet. Denne nasjonale utviklingen burde også bidra til diskusjoner på internasjonalt plan. Har vi enda en skandinavisk modell som er verdt å fremme for verdensamfunnet?

Eddie Whyte, nestleder
Fagforbundet Vestfold

Fagforbundet siden sist

■ LO ber finansminister Kristin Halvorsen om å sette ned et utvalg som skal gå gjennom finansmarkedets virkemåte. I et notat (29.10.08) som ble forelagt forbundsstyret i Fagforbundet ber LO-leder Roar Flåten om at et slikt utvalg nedsettes for å styrke den politiske kontrollen over finansmarkedene.

■ Ungdomstillitsvalgt får fortsette: På forbundsstyremøtet i november sa forbundsstyret ja til å gi dispensasjon fra aldergrensa til den ungdomstillitsvalgte fra Finnmark, slik at hun kan sitte en periode til.

■ Fagforeningen Fagforbundet Smaalenene er i ferd med å bli etablert. Forbundsstyret ga grønt lys for sammenslåing av Fagforbundet Askim og Fagforbundet Spydeberg/Hobøl til en ny fagforening som altså skal hete Smaalenene.

■ Forbundsstyret holdt fast på landsstyrets vedtak fra juni i år, der det heter: «Landsstyret i Fagforbundet krever at regjeringen benytter reservasjonsretten i EØS-avtalen, for å hindre at Norge må implementere EUs tjenestedirektiv».

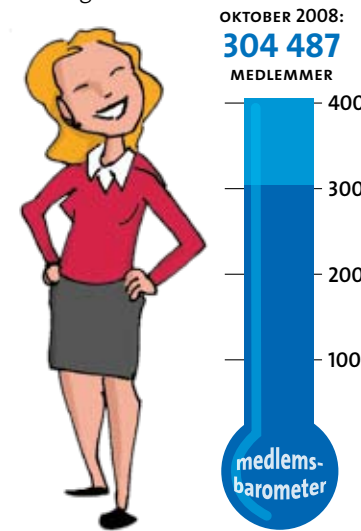
■ Sentralt ungdomsutvalg har satt ned en arbeidsgruppe som skal jobbe med boligpolitikk. Sentralt i arbeidet blir styrking av Husbanken, borettslag, studentboliger, mer offentlig styring lokalt og sentralt, og regulering av boligmarkedet.

■ Forbundsstyret vedtok også en høringsuttalelse til kystfiskeutvalget. I høringsuttalelsen slutter forbundet seg til kystfiskeutvalgets forslag til institusjonelle reformer, som forbundet mener innebærer en sterkere regionalisering av fiskeripolitikken når det gjelder rettighetsfordeling.

■ Forbundsstyret vedtok forbundets budsjett for 2009. Budsjettet viser at det alt i alt vil løpe over ni hundre millioner kroner gjennom Fagforbundet neste år. I budsjettet er det tatt høyde for at det skal avholdes både LO-kongress og landsmøte i 2009. Budsjettet skal endelig vedtas av landsstyret i desember.

■ Tariffoppgjøret for forbundets ansatte er slutt og forbundsstyret ga sin godkjenning til det endelige resultatet.

■ I løpet av Fagforbundsukene 3.–16. november 2008 er det innmeldt totalt 1781 medlemmer. Det vil si at vi nå er 304487 medlemmer i Fagforbundet

Nyttig julegave

Leserne av Oss tillitsvalgte får en ekstra julegave i år. Boka, *Truer EU den nordiske velferdsmodellen?* er resultat av et prosjektsamarbeid mellom Fagforbundet og Nei til EU. Den utgis i Nei til EUs skriftserie Vett, men er et felles produkt.

Boka sendes ut til alle abonnenter på tidsskriftet Vett, og dessuten til 19 000 tillitsvalgte i Fagforbundet. Vi håper den vil være både interessant lesing og et nyttig verktøy i det faglig-politiske arbeidet. Den tar opp situasjonen for norsk, nordisk og europeisk fagbevegelse etter at EF-domstolen gjentatte ganger har dømt mot fagbevegelsen og faglige rettigheter, og mot offentlige myndigheters forsøk på å begrense sosial dumping. God lesning!

Fair Trade-Flora

Som den tiende norske kommunen er Flora no godkjent som Fair Trade-kommune. Fagforbundet Flora har jobba med dette det siste året og hovduttillitsvald Eli Østerbø har vore med i den lokale styringsgruppa. Fair Trade Max Havelaar Norge skryt særleg av at Flora har skriftlege avtalar med bedrifter, serveringsstader og utsalsstadar som er med på laget. Lokalavisa kallar dette ein gledens dag for Flora. Kommunen er den første Fair Trade-kommunen i Sogn og Fjordane. Sauda i Rogaland har vore pionerar som Fair Trade-kommune og -fylke, med Fagforbundet særskilt engasjert i arbeidet.

Praksiskandidat til barne- og ungdomsarbeiderfaget

Praksiskandidatordninga gir den som allereie har lang praksis i eit fag, moglegheit til å få fag- eller svennebrev sjølv om ein ikkje har fått noko formell opplæring. Dette kan gi auka yrkesstoltheit, betre kunnskap, høgare verdsetjing og status, meir utfordrande arbeidsoppgåver og høgare lønn. Det er yrkesopplæringsnemnda i kvart enkelt fylke som er ansvarlege for å godkjenne praksiskandidatar (godkjenningsrett ifrå Utdanningsdirektoratet).

Tel ikkje lenger timar

– Med Kunnskapsreforma kom ei oppmjuking av reglane for å få godkjend praksis, fortel rådgjevar i Seksjon kirke, kultur og utdanning, Signe Solhaug.

– No tel dei ikkje lenger berre timar og måneder, men tek ei meir heilskapleg vurdering på relevant kompetanse og kompetanse som kan overførast til faget, seier ho.

Ein barne- og ungdomsarbeider vil alltid arbeide med

menneske, og erfaring som inneber sosial kompetanse og arbeid med menneske fra eit anna område, kan i ei skjønnsmessig vurdering avdekkje viktig kompetanse.

– Fylkeskommunane har framleis ulike måtar å vurdere praksiskandidatar på. Det kan løne seg å anke saka om du er i tvil. Og fekk du avslag med dei gamle reglane, kan du prøve saka på ny, med dei nye reglane, minner Solhaug om.

Korleis gjer ein det

Læretida i barne- og ungdomsarbeiderfaget er fire år, medan praksiskandidaten må ha fem år med relevant praksis. Utdanning kan også bli godskriven.

Den enkelte kandidat må samle alt av formell og uformell erfaring. Har ein til dømes vore innom foreiningar eller organisasjonar retta mot barn og unge, kan ein få uttelling for dette. Signe Solhaug har vore borti dei fleste problem knytta til lærlingar og praksiskandidatar.

– Eg snakka med ei dame som ikkje fekk godkjenning, men så viste det seg at ho hadde gløymt å ta med at ho over ei lengre periode hadde dreve med konfirmantarbeid på si. Etter ei ny vurdering vart praksisen hennar godkjend, og ho kunne ta fagprøva, fortel Solhaug.

Sjølve fagprøva består av tre delar: – Planlegging av arbeidet og grunngeving for valde løysingar. – Gjennomføring av eit fagleg arbeid. – Dokumentasjon av eige prøvearbeid.

Oppmeldingsskjema til fagprøva fyllast ut og sendast til fagopplæringskontoret i bustadsfylket, med bekrefta kopiar av vitnemål/kompetansebevis og praksisattestar. Kandidaten må betale ei avgift på 650 kroner for den praktiske prøva, og kvitteringa leggjast ved oppmeldinga. Er du i tvil om kva for erfaringar du skal ta med? – Ta ein telefon til yrkesopplæringsnemnda, oppfordrar Solhaug.

Læreplanen finst på skolenettet.no, faget høyrer inn under programfag Helse og sosial.

Lova og forskrifta finnes på www.fagopplaering.no under Lover/regelverk.

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet
ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no
FAGREDAKTØR: geirmund.jor@fagforbundet.no
I REDAKSJONEN: nils.fredrik.hansen@fagforbundet.no
ellisiv.solskinnsbakk.selines@fagforbundet.no
kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no
randi.tevik@fagforbundet.no

LAYOUT: kjell.olufsen@fagforbundet.no
berit.paulsen@fagforbundet.no
REDAKSJONEN AVSLUTTET: 28. november
OPPLAG: 18 500
TRYKK: Aktietrykkeriet
FORSIDE: Thomas Martinsen sykepleier fikk besøk av Fagforbundet Sykehuset Arendal

FOTO: RANDI TEVIK

oss nytt medlem

oss@fagforbundet.no

I tenkeboksen: Under sammenslåingsprosessen mellom Norsk Helse og Sosialforbund (NHS) og Norsk Kommuneforbund (NKF) mistet forbundet noen medlemmer. Monica var ett av dem.

Monica Bjørnstad

Etter å ha vært litt sint i fem år har hun meldt seg inn igjen, forteller hun leende når vi treffer henne på Agdenes helse-senter. Fagforbundet Orkdal og Agdenes er på besøk for å markere Fagforbundsukene, og de er veldig glade for at Monica kommer ut av tenkeboksen på femårsdagen til Fagforbundet.

Monicas innmeldning er en fin burs-dagspresang, synes de.

Som ferdig utdannet hjelpepleier i 1982 ble Monica medlem i hjelpepleier-forbundet og seinere tillitsvalgt i NHS.

– Det var LO-tilknytninga og den par-tipolitiske bindinga jeg ikke likte, og som gjorde at jeg ikke ble med inn i Fagforbundet med en gang, forteller Moni-

ca. Hun har vært gjennom en modnings-prosess, og siden hun ser at det lokalt fungerer på tvers av partier og yrkes-grupper, så er hun nå glad for å være organisert igjen.

– En må jo være organisert, vet du.

– En må jo være organisert, vet du, sier hun og ler godt av at hun skal komme i bladet. Er dette virkelig noe å skrive om da, undrer hun.

Arbeidsplassen til Monica, Agdenes helsesenter, ligger vakkert til i Lensvik, med utsikt over Trondheimsfjorden. Det er en god arbeidsplass, forsikrer hun. Det er fint å være med i fagforeninga igjen, men tillitsverv har hun ikke tenkt å ta i Fagforbundet.

– Nei, nå får ungdommen ta over, sier

Monica Bjørnstad, som vet at det er kre-vende å være tillitsvalgt. Det var mye å sette seg inn i før i tida, og enda verre er det blitt, mener hun.

Om Monica ikke skal ta verv så er hun aktiv ellers.

– Jeg liker å diskutere politikk, så da hiver jeg meg med når vi har menings-utvekslinger på jobben, sier Monica Bjørnstad.

Som etter å ha vært «sinna» i fem år hadde en utrolig smittende latter og et lett humør.

Velkommen tilbake!

RANDI TEVIK | randi.tevik@fagforbundet.no

Oss tillitsvalgte ønsker alle leserne god jul og godt nytt år, og ser fram til videre samarbeid om bladet neste år. Husk å tipse på oss@fagforbundet.no

OSS nytt om navn | oss@fagforbundet.no

ANNE B STOKKA blei valgt som ny tillits-valgt i Sveio på medlemsmøtet i Sveio bufellesskap. Styre i Fagforbundet Sveio ønsker henne lykke til med den viktige jobben. Hun blei i går valgt inn som styremedlem i SHS, forteller SIGRUN BØE PEREZ leder i Fagforbundet Sveio.

1. nestleder GERD KRISTI-ANSEN er ferdig på For-svarets høgskole og er tilbake i forbundet for fullt.

Fagforbundet Kristian-sund avdeling o83 har fått en ny plasstiltsvalgt. Det er VIBEKE SCHANZENBECHER

ved Clausenenga ungdomshjem, Bufetat Midt Norge.

Fagforbundet avd. 418 Oppdal har fått nye plasstillitsvalgte: Ny på Vollan skole er KJERSTI RUUD, og på Høgmo Barneha-ge MAY B. HOEL.

BØRRE JOHANSEN er kå-ret til årets ambulanse-arbeider. Begrunnelsen for tildelingen er Johan-sens mangeårige ek-sstraordinære engasje-ment innen faget. Han var en av de første i lan-det til å ta fagbrev i ambulansefaget.

SANDRA ARNESEN har overtatt lederver-vet for SKA i Oslo frem til valg av nytt styre i februar 2009.

JORUNN SKYBAK fra avd 163 Elverum vant verve-konkurransen som ble arrangert blant delta-kerne på Fase 2-kurset i Hedmark i høst. Premi-en var et reisegavekort på kr 3 000.

oss kurs & konferanser

2008/2009 KA-dagskurs om arbeidstid og arbeidsplanlegging

Kirkens Arbeidsgiverforening (KA) og arbeidstakerorganisasjonene inviterer i fellesskap ledere og tillitsvalgte/an-satte til kurs om arbeidstid og arbeids-planlegging. Kursene vil ta for seg re-gler, metode og praktiske/konkrete sider ved arbeidsplanlegging. Det er viktig at arbeidsgiver og arbeidstakere melder seg på sammen.

Kursene avholdes slik:

- Hamar 12. januar 2009 (påmelding innen 19.12.08)
- Ålesund 10. mars 2009 (påmelding innen 16.02.09)
- Skien 17. mars 2009 (påmelding innen 23.02.09)

Les mer på www.ka.no

Vinter 2009 Medbestemmelse og tillitsvalgt-ordning i KA

Kirkens Arbeidsgiverforening (KA) og arbeidstakerorganisasjonene vil i løpet av vinteren 2009 arrangere kurs i medbestemmelse og tillitsvalgtord-ning som en oppfølging av tilsvarende kurs for et par år siden. Et eller flere kirkelige fellesråd kan sammen med de lokale tillitsvalgte/fagforeningene, arrangere temadager.

Fellesrådet/fellesrådene må legge til rette for den praktiske gjennom-føringa, og OU-styret tilbyr kostnads-fri bistand fra KA og en eller flere ar-beidstakerorganisasjoner sentralt. Mer om ordningen på www.ka.no

uke 7/17 2009 Fagforbundets grunnskolering

Fagforbundet arrangerer tillitsvalgt-skolering Fase 3 kursvinteren 2009. Kurset er siste del av Fagforbundets grunnskolering. For å delta på kurset må søkerne ha gjennomført til-litsvalgt skolering Fase 1 og Fase 2 eller tilsvarende, og ha vært tillitsvalgt i tre år. Kurset går over to uker med en pro-sjektperiode mellom kursukene. Pro-sjektarbeidet vil rette seg mot egen organisasjon. Kurset er arbeidskreven-de, og det er lagt opp til mye deltaker-aktivitet. Det vil bli innføring i sentrale teorier om prosessen i forhandlinger og begreper og teorier om organisato-risk kommunikasjon. Innholdet i disse temaene tilsvarer Trinn 1 på kurset Kompetansegivende kurs i fagfore-ningsarbeid og teamledelse. Unge til-litsvalgte oppfordres til å søke!

Søknadsskjema på tillitsvalgt-net-tet, sendes egen fagforening. Søk-nadsfrist i desember 2008.

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post og si din mening og kom med tips!